

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית המשפט המחוזי מרכז דחה תביעת יבואני רכב בגין נזקים שנגרמו להם בעת אחסון בנמל

עו"ד גיל נדל, עו"ד דייב זיתון, קיריל קפלון

רקע:

בלילה שבין 02/06/2009 לבין 03/06/2009 מאות כלי רכב חדשים שיובאו על ידי חברת קמור רכב (1990) בע"מ, קרסו מוטורס (2007) בע"מ וסוכנות מכוניות הים התיכון בע"מ כוסו בשכבת תערובת חלקיקים של חומר כימי בעת אחסנה בנמל אשדוד.

לטענת חברות הביטוח של היבואנים, החומר הכימי פגע בצבעם של הרכבים והותיר עליהם כתמי חלודה קשים. בגין כך הוגשה תביעה אל בית המשפט המחוזי מרכז, כנגד חברת החשמל ונתבעים נוספים.

בסקירה זו נתאר את פסק-דינו של בית המשפט, אשר דחה את התביעה בטענה כי לא הוכח באופן חד-משמעי מה היה מקור הזיהום, וכי היה מדובר באירוע שלא ניתן היה לצפותו מראש.

עובדות המקרה:

לטענת היבואנים, מקורו של החומר הכימי בפעולות חריגות שביצעה חברת חשמל ביום האירוע בארובות תחנת הכח אשכול, הסמוכה לנמל אשדוד. לגישת היבואנים, במסגרת ניקוי הארובות, נפלטו חומריים כימיים לאוויר, נישאו אל עבר נמל אשדוד, שקעו וכיסו את מאות הרכבים שאוחסנו בשטח הנמל.

עוד נטען, כי לנמל אשדוד ולחברת ג. דניאל, הנותנות את שירותי הפריקה והאחסנה אחריות לנזקים אשר אירעו בעת שהרכבים היו באחריותם.

חברת החשמל התנערה מגרסת היבואנים והסבירה כי אמנם הופעלה טורבינה בתחנת הכח הסמוכה, אולם התנעת הטורבינה לא כללה ניקוי ארובות, בפרט לא תוך כדי שימוש בחומרים כימיים.

נמל אשדוד וחברת ג. דניאל דחו אף הם את טענת היבואניות.

משלא הצליחו להגיע לעמק השווה, הגישו שלושת היבואנים תביעה כספית בסך של כ-2.5 מיליון ש"ח נגד חברת החשמל, נמל אשדוד וחברת ג. דניאל הובלות ושירותי נמל בע"מ.

טענות הצדדים:

היבואנים טענו כי חברת חשמל אחראית לנזקים היות ואלה קרו כתוצאה מרשלנותה, וכי חברת החשמל לא טרחה להתריע בזמן אמת באשר לפעולות החריגות כפי שנדרש ממנה בחוק.

ככל הנוגע לנמל אשדוד וחברת ג. דניאל, נטען כי גם אלו אחראים לנזקי היבואנים, היות והנזקים קרו בזמן שהרכבים חנו במגרשם והיו בשליטתם המוחלטת. בקבלם על עצמם את מלאכת האחסון והשמירה, התחייבו להמציא את הרכבים בשלמות וללא נזקים לזכאים.

חברת החשמל טענה מנגד, כי מניתוח כימי של הזיהום עולה כי המרכיבים הכימיים אינם קיימים או אופייניים לחלקיקים הנפלטים מארובות תחנת הכח. לשיטתה, מדובר בתופעה מוכרת המתרחשת מעת לעת שמקורה במסוף הדשנים שבנמל אשדוד, מפעלי התעשייה הכבדה באזור ובפליטת מנועי הדיזל של אוניות הפוקדות את הנמל.

נמל אשדוד טען כי לא הייתה ליבואנים כל התקשרות עם הנמל. וכי אחריות נמל אשדוד מסתכמת בהקצאת שטחי נמל לחברת ג. דניאל לצורך אחסון רכבי היבואנים.

חברת ג.דניאל טענה כי בהתאם להסכם בינה לבין נמל אשדוד, היא כפופה להוראות ונהלי הנמל בכל פעולותיה. היות ואינה קובעת באופן עצמאי היכן אוחסנו כלי הרכב, הרי שאין לבוא אליה בטענות בנושא. עוד טענה חברת ג. דניאל כי ממועד אירוע הזיהום, טרחה לשכור מתקן שטיפה משוכלל והחלה לשטוף את כל כלי הרכב שניזוקו. לאחר מכן, הזמינה מומחים שייעצו באופן ניקוי הרכבים, תוך שימוש בחומרים מיוחדים. בסוף מלאכת הניקיונות ובדיקות המומחים, נמצא כי החומר המזהם לא גרם כל נזק לגוף הרכבים או לשכבת הצבע שלהם.

כל הצדדים העידו מומחים מטעמם על מנת להתחקות אחר מקור הזיהום ביום האירוע ולצורך אמידת הנזקים שנגרמו.

הדיון המשפטי:

לאחר העדת המומחים, בית המשפט קבע כי יש למנות מומחה מטעמו לצורך בחינת אחריותה של חברת חשמל לאירוע. ממצאיו של המומחה קבעו כי לא ניתן לקבוע באופן חד משמעי, כי מקור הזיהום הוא תחנת הכח אשכול. מומחה בית המשפט מנה שמונה אתרים חלופיים שעשויים היו להיות מקורות זיהום חלופיים.

בית המשפט דחה את הטענות שהיבואנים העלו כנגד ממצאיו ומסקנותיו של מומחה בית המשפט וקיבל את חוות דעתו באופן מלא. לאור זאת קבע בית המשפט כי לא ניתן לייחס לחברת החשמל את האחריות לנזק שנגרם לרכבים.

עוד דחה בית המשפט את טענות היבואנים כלפי נמל אשדוד וחברת ג.דניאל. נקבע כי מעיון בהסכמים שבין הצדדים. היבואנים הם אלה שמכתיבים באילו תנאים הם מעוניינים לאחסן את רכביהם, תנאים אלה מהווים את הבסיס להצעת המחיר והתשלומים שנדרשים היבואנים לשלם לחברת האחסון. היות וכיסוי הרכבים לא נדרש על ידי היבואנים, לא ניתן לייחס להם אחריות בגין הנזק שנגרם.

עוד נקבע, כי המדובר באירוע אשר לא ניתן היה לחזותו מראש, וכי גם מסיבה זו יש לדחות את התביעה.

לסיכום בית המשפט דחה את התביעה וחייב את היבואנים בהוצאות משפט בסך של 23,400 ש"ח ובשכר טרחת עו"ד בסך של 72,000 ש"ח.

[ת"א (מחוזי מרכז) 36334-11-10 כלל חברה לביטוח בע"מ נ' חברת החשמל לישראל בע"מ, פסק-דין מיום 9.1.17, לפני כבוד השופט סגן נשיא י' שינמן. ב"כ הצדדים – כלל חברה לביטוח בע"מ, חתמי לוידיס וקרסו מוטורס בע"מ - עו"ד משה לשם. לחברת החשמל לישראל בע"מ – עו"ד ירון גיל ועו"ד יובל שמיר. לחברת נמל אשדוד בע"מ – עו"ד ליאור סולומון ועו"ד נדב קציר. לג. דניאל הובלות ושירותי נמל בע"מ – עו"ד ירון מרויץ].

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להיות יעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com /או בטלפון 03-6089979.